

За що покарали?

Віктор Семеняка

Ірина Миколаївна попрохала записати умову задачі:

— У Сергійка було шестеро яблук, а груш в три рази більше.

Мишко аж язиком прицмокнув. На вулиці віхола мете, а в якогось там Сергійка бач скільки смачних фруктів. І де він їх роздобув?

— Своїй сестричці Катрусі він віддав половину, груш,— продовжувала Ірина Миколаївна.

Мишко аж розсердився.

— Жаднюга! — штурхонув під бока Сашка, який сидів на сусідній парті.

— Ти чого? — скипів той, гнівно закусивши губу.

— Не розумієш?

— Ні!

— Я про Сергійка!

— Потапенка?

Мишко аж охнув від невдоволення. От нездогадливий. І як таких земля носить?

— Не про Потапенка! У Потапенка садка немає.

Сашко здивовано втупився у свого однокласника.

— Який садок? Що ти мелеш? Чи, можливо, захворів?

— Я тобі кажу про Сергійка з яблуками і грушами.

— А-а-а,— скривився Сашко, наче кислицю з'їв,— а я думав...

— Тут і думати нічого. Жаднюга! Груші віддав сестричці, а не друзям.

Ірина Миколаївна закрила книжку:

— Скільки яблук і груш залишилося в Сергійка?

Оглянувши клас, запитала:

— Всі записали?

— Записали,— прошелестіло.

— Приступайте до роботи.

Вчителька сіла й заходилася перевіряти зошити.

Мишко теж вирішив не гаяти даремно часу. Він уже не раз переконувався, що під час уроків хвилини летять із космічною швидкістю. Не встигнеш оглянутися, як веселий дзвінок викликає на перерву. Отож, не звертаючи ні на кого уваги, Мишко витягнув кілька десятків кольорових олівців і заходився їх підстругувати.

Працював з таким натхненням, що аж спітнів. На парті виросла ціла гора дерев'яних оцупків. Швиденько впоравшись із цією нелегкою роботою, полегшено зітхнув.

Мишко добре знав, що за хвилину на заводах випускають сотні цінних виробів, тому старався не згаяти жодної секунди. З виглядом заправського художника, який зголоднів за роботою, заходився малювати карикатури на свого однокласника Василька.

Він сидів на першій парі ті і вчився на самі п'ятірки. Незважаючи на те, що він грав у футбол і хокей, бігав у кіно, грав на кларнеті й у шахи, Мишко вважав його сухарем. Саме в такому, засушеному вигляді і вирішив його увічнити на своєму полотні. Працював з такою старанністю і натхненням, що аж язик висунув із рота.

— За-гу-биш,— почув чийсь насмішкуватий голос і здивовано підвів голову.

Маринка старанно сопіла над зошитом і скося зиркала на новоспеченого художника.

— Ти до мене? — запитав тихо, одними губами.

— Так.

— А що трапилося?

— Хвилююся за тебе. Можеш загубити.

— Що? — торкнувся Мишко кишені. Там не було нічого такого, що могло випасти.

Маринка пирснула:

— Язика! Чи ти ним пишеш?

Мишко все зрозумів і, зіпівши зуби, показав Маринці кулака.

Картину Мишко вирішив вивісити на дошці під час наступної перерви. Переконавшись, що з роботою впорався, Мишко зробив вигляд, ніби впустив на підлогу ручку і поліз під парту її шукати. Тим часом Ірина Миколаївна вже зачитувала наступну задачу:

— В одному мішку було шістдесят кілограмів борошна. А в другому — на п'ятнадцять кілограмів менше. Потім іще привезли...

— Ой! — залунав у класі зляканий голос Максимка.— Хто там?

— Це я!

— Хто я?

— Мишко.

— А я думав — кіт.

— Де він тут візьметься? Та я ж і не нявкаю.

— А що ти робиш?

— Ручку шукаю.

— У мене є запасна, можу дати.

— Обійдуся,— зігнувся Мишко дугою.— І чого ти до мене причепився?

— Я? — ахнув Максимко.

— А хто ж іще? Відпусти мене.

— Ніхто тебе не тримає, потрібен ти мені, як корові сідло.

На серці в Мишка раптом стало неспокійно. Спочатку він ніяк не міг зрозуміти, звідки іде це хвилювання. І раї том мало не скрикнув: урок от-от має закінчитися, а він так мало зробив. Швиденько видряпав на парті своє ім'я. Зробив кілька паперових літачків. Написав записку Дмитрику, в якій цікавився рахунком хокейного матчу між командами "Крила" і "Сокіл".

Відповіді він так і не дочекався. Дмитрик навіть голови не підвів і продовжував швиденько писати у зошит. Мишко, сердячись, дав щигля Петрові, той аж за голову

вхопився. Потім витягнув шуруп з парти і закрутив його собі в каблук. Недовго думаючи, вирвав зуба, який ось уже другий тиждень хитався, ніби листок на вітрі... Розклавши на аркуші паперу старезного наручного годинника, який зупинився ось уже шість років і нікому не був потрібний, заходився його розбирати.

І раптом він здригнувся.

— Мишку! — звернулася до нього Ірина Миколаївна.— Іди до дошки.

— Ви до мене? — не зрозумів Мишко.

— Саме так.

— А в чому справа?

Клас вибухнув гучним реготом.

— Іди відповідати,— посуворішала Ірина Миколаївна.

Мишко повільно підвівся. Здавалося, що на плечах висів не піджак, а дві важкі гирі. Повільно переставляючи неслухняні ноги, пішов між рядами парт.

Вислухавши його плутані відповіді, які не мали ніякого відношення до теми уроку, Ірина Миколаївна важко зітхнула:

— Сідай на місце. Час марно згаяв на уроці.

Вдома Мишко скаржився:

— Бач, яка несправедливість! Я на уроці від роботи аж спітнів, і от тобі дяка. І так завжди.